

STOCKHOLMS

FJÄLLKOLONIFÖRENING

ÅRSBERÄTTELSE

1899

INNEHÅLL.

-
- Styrelseberättelse.
- Revisionsberättelse.
- Stadgar.
- Förteckning å ledamöter jämte redovisning
för deras afgifter.
- Redovisning för gåfvomedel.

STOCKHOLM
VÅRT LANDS TRYCKERI.
1900.

Styrelsens berättelse.

Fjällkoloniens uppkomst och första utveckling.

Då styrelsen för Stockholms fjällkoloniförening härmed framlägger redogörelse för föreningens första värksamhetsår, vill den först lämna en kort öfverblick öfver koloniens uppkomst och första utveckling.

Det är känt, hurusom i Stockholm alt sedan sommaren 1885 föreningen för skollofskolonier beredt klena och sjukliga folkskolebarn vistelse på landet, särskilt i skärgården. För de allra klenaste barnen, hvilkas hälsa nedbrutits af någon svår sjukdom, såsom skarlakansfeber, kikhusta, lunginflammation eller dylikt, är dock vanlig landtvistelse knappast tillräcklig. Särskilt gäller detta de bröstklena barnen. Och om dessas krafter ej i tid stärkas, löpa de fara att under uppväxten förr eller senare duka under för den ödeläggande tuberkulosen.

Hos en af den nuvarande styrelsens ledamöter, som efter ett par somrars vistelse i den rena fjälluftens återvunnit hälsa, uppstod därför tanken på, hvilken betydelse det skulle hafva, om för sådana fattiga barn kunde beredas tillfälle att vistas en tid i fjälluftens, så att de där kunde erhålla krafter att motstå nyssnämnda

förhärjande fiende. Af hvilken betydelse skulle det ej vara för dessa barn och deras hem och således äfven för samhället, om så kunde ske. Men huru kunna realisera tanken?

Början därtill var så ringa den gärna kunde vara. Den första kolonien utgjordes, kan man säga, af en gosse, hvilken till egen och sina föräldrars glädje bjöds att sommaren 1895 vistas i nämnda medlems familj vid Ånn i Jämtland. Resultatet eggade till ansträngningar att få upp flera till fjälls.

För anskaffande af medel arbetade under vintern 1895—96 en syförening, hvilken därefter jämte andra för saken intresserade på våren 1896 anordnade en basar, då under vintern förfärdigade och andra för ändamålet skänkta saker försåldes. Inkomsten, som uppgick till öfver 800 kr., anslogs till utrustning af en koloni.

Dessutom skänktes godhetsfullt af tidningen Iduns redaktion så mycket inventarier, som utom de förut inköpta voro behöfliga. På förslag af inspektör Bergman anslog öfverstyrelsen för Stockholms folkskolor af till skollofskolonierna skänkta medel 1,000 kr. för koloniens räkning.

En styrelse för kolonien hade bildats, bestående af v. ordföranden i centralstyrelsen för kolonierna, öfverståthållaren friherre G. Tamm, samt två af dess öfriga medlemmar, nämligen folkskoleinspektören, d:r C. G. Bergman och förste läraren fil. kand. C. A. Thun.

Efter af styrelsens ordförande inlämnad ansökan beviljade Kongl. Maj:t nedsättning i biljettpisen till s. k. truppbiljett. Samma förmån har beviljats kolonien äfven under följande år.

Så förhyrdes en bondgård i byn Vallan i närheten af Ånns järnvägsstation, 536,7 m. öfver hafvet och 724 km. från Stockholm, och 15 barn, 6 gossar och 9 flickor, 1 à 2 från hvar församling, utvaldes särskilt bland svaga och bröstklena barn.

Såväl detta som de följande åren visade innehavrinnan af Storviks och Bollnäs hotell, fru Wilhelmina Skogh, stor välvilja mot kolonibarnen genom att både på upp- och nedresan bjuda dem på middag och kaffe vid dessa ställen.

Bagerifirman Schumacher har ock visat kolonien sitt understödjande intresse. Kolonien har nämligen därifrån under detta och följande år erhållit erforderligt spisbröd.

I slutet af juli månad s. å. besöktes kolonien af doktor Westerlund och distriktsläkaren i Katarina församling härstades, doktor Lundin. Båda togo med välvilligt intresse kännedom om barnen och förbällandena vid kolonien och uttryckte sin tillfredsställelse med anordningarna.

Doktor Anselm Werner, som undersökte barnen både före och efter kolonivistelsen, afgaf följande utlåtande:

»På begäran får jag lämna följande utlåtande om den under sommaren 1896 afsända s. k. fjällkoloniens hälsotillstånd. Afsikten var att till deltagare däri skulle utses hufvudsakligen sådana barn, hvilka antingen självva eller hvilkas förästrar ledо af kroniska bröståkommer eller benägenhet därtill, naturligtvis med noggrannt aktgifvande på att ingen fick medfölja, som hade någon dylik åkomma af tuberkulös art, hvadan ock i ett par misstänkta fall undersökning af upp-hostningarna på tuberkelbaciller gjordes, innan tillåtelse att medfölja gafs. Då dessutom urvalet gjordes till förmån för dem, som under sista vintern därjämte

haft kikhusta eller mässling, finner man, att den utsedda skaran utgjordes af tämligen nedsatta och klena barn. Resultatet af deras 2 månaders vistelse vid Ånn, ungefär 1,800 fot öfver havet har varit mycket tillfredsställande. Alla hafva de tagit sig mer eller mindre i ett eller annat afseende; deras kroppsvikt har ökats från 1—3 kilo och i medeltal med 1,66 kilo. Med afseende på deras bröståkommor ha de alla förbättrats utom 2, som erbjuda ungefär enahanda symptom som vid afresan, dock ej försämrade.

Totalintrycket af detta första försök med afsändande af en koloni till fjället synes mig således tillfredsställande och uppmuntrande, och med afseende på det stora målet att på sådant sätt söka förekomma utveckling af kroniska bröståkommor bland därtill disponerade barn torde, om ett kommande år en ny fjällkoloni utrustas, företräde måhända böra lämnas åt de barn, som under denna sommar visat sig mottagliga för fjällklimatets gynnsamma inverkan.»

För öfverblifna och för ändamålet från olika håll anskaffade medel kunde år 1897 utsändas 16 barn, 10 flickor och 6 gossar. Ur föreståndarinnans berättelse för detta år må meddelas följande utdrag:

»Äfven i år kunde, tack vare de medel, som på enskild väg anskaffats, en koloni af bröstklena, närvsvaga och ur hygienisk synpunkt ytterst vanlottade barn skickas till den höga norden med hopp om att friska fjällvindar skola blåsa bort hvart sjukdomsfrö och stärka och uppfriska svaga lifsandar.

Barnens uppförande var under hela tiden godt. Hälso tillståndet lämnade naturligtvis i början af som-

maren mycket öfright att önska, ehuru icke något svårare sjukdomsfall förekom. Men länge dröjde det ej, förrän följderna af hög och ren luft, närande och riklig föda på bestämda tider, ordning och snygghet samt en lugn och god ton började visa sig. Man iakttog med glädje, huru där kom färg på förut bleka kinder, lif i förut slappa ögon, och raskhet i förut tröga rörelser. Sådana iakttagelser fylla hjärtat med tacksamhet och gifva ersättning för besvär och omtanke. Lyckliga alla de små bröstklena barn, som blifva fjällkolonister! Mätte många, många till ett annat år komma i åtgjutande af denna förmån.»

Doktor Werner, som nu i likhet med förra året undersökte barnen, afgaf om dem följande utlåtande:

»Vid den i maj d. å. gjorda undersökningen af 1896 års fjällkolonisters hälsotillstånd lämnades af barnens föräldrar eller målsmän samstämmigt den uppgiften, att barnen under den gångna vintern »varit mycket bättre än föregående vintrar», den dittills besvärande hostan »varit mindre», att barnen varit »mindre utsatta för förkylningar», många »ej försummat skolan en enda gång» och andra glädjande uttalanden om barnens förbättring. (2 barn hade dock ej inställt sig till undersökning). Af 1896 års kolonister utvaldes 6, hvilka dels visat sig mera mottagliga för fjällklimatets gynnsamma inverkan, dels ett par, hvilkas förbättring ej varit så framstående som de öfrigas, att medfölja äfven detta år. Att dessa af denna andra fjällvistelse hämtat ännu större nytta än af den första, visade sig genom deras relativt större förbättring och viktökning under denna sommar; sålunda var vikt tillökningen från 0,4 till 2,2 kilo större än den under föregående fjällvistelse. — Af de 10 nya kolonisterna ha alla i ett eller annat hänseende förbättrats, en och annan i ovanligt hög grad. Vikttillökningen har varit

i regel 2 à 3 kilo; endast en har ökat blott 0,3 kilo. Bröstkattarrerna ha mer eller mindre bättrats eller helt och hållt försvunnit. Det allmänna hälsotillståndet vid kolonien har äfven i år varit godt och inga sjukdomsfall inträffat. — Att döma af detta andra årets resultat med sjukliga, bröstsvaga barns vistelse vid Ånns fjällstation, synes således platsen för kolonien lyckligt vald, och resultatet fortfarande uppmuntrande till fortsättning på den inslagna banan.»

År 1898 kunde 26 barn, nämligen 9 gossar och 17 flickor utsändas.

Medel härtill erhölls hufvudsakligen genom af privat person anordnad konsärt i Jakobs kyrka i Stockholm. Denna inbringade omkring 1,000 kronor. Vid detta såväl som vid andra tillfällen visade flera af den kungliga familjens medlemmar sitt höga intresse för fjällkolonien.

Dessutom fick kolonien mottaga flera pänningbidrag från vällvilliga gifvare, hvarjämte herrar C. W. Schumacher, K. M. Lundberg och Rudolf Jeansson förärade kolonien värdefulla gåfvor.

Ur föreståndarinnans redogörelse för detta år må följande anföras:

»Till följd af det ökade barnantalet måste lokalens för i år utvidgas. Tillika med den gamla hade nämligen för koloniens räkning ett par rum hyrts i en närlägen bondgård. Det ena af dessa bestämdes till sofrum för de 9 gossearne, under det att de 17 flickorna hänvisades till den gamla rymligare lokalens. Om dagarna voro barnen tillsammans, och alla måltider intogos gemensamt.

Från luftgästernas sida fick kolonien mottaga talrika bevis på välvilja och intresse. Särskildt må tacksamt erinras om den aftonunderhållning, som fröken Sigrid Carlheim-Gyllensköld och fröken Anna Petersén anordnade till förmån för kolonien. Behållningen af densamma öfverlämnades såsom grundplåt till blifvande kolonibyggnad.

I slutet af juli hade man glädjen mottaga besök af doktor Westerlund, som med stort intresse tog del af förhållandena vid kolonien, samt gaf många välvilliga råd och upplysningar. Vid afskedet önskade han bjuda alla barnen på kaffe och öfverlämnade för detta ändamål en pänningssumma, hvilken emellertid var så riklig, att den ej blott räckte till två kaffebjudningar utan äfven lämnade ett överskott. Detta tillika med en liten pänninggåfva från en bland luftgästerna, anslogs till inköp af biblar och psalmböcker, hvilka, jämte de genom inspektör Bergman erhållna böckerna, utgöra början till ett bibliotek för kolonien.

Årets fjällkolonister voro till största delen ovanligt klena barn. Så mycket mera glädjande var att iakttaga den märkbara förändring till det bättre, som redan efter de första veckorna började framträda. Hos många af barnen var denna förbättring förvånansvärdt stor. Alla barnen på ett undantag när ökade i vikt från 0,3 kg. till 4,2 kg. eller i medeltal 2,1 kg. på hvarje barn.

Det är att hoppas, att denna sommar må blifva en liten ljuspunkt i barnens lif och till välsignelse såväl för deras kroppsliga välbefinnande som deras andliga utveckling. Att det under kommande år måtte blifva många af deras medsyskon beskärdt att få åtnjuta samma förmån, en sommarvistelse bland fjällen, är en varm önskan, som uppstår hos mången barnavän. Förvärvkligandet af ett sådant hopp skulle betydligt underlättas genom ernåendet af önskemålen: *egen bostad och fria resor.*»

Föreningens bildande.

Genom den under de tre somrarna 1896—98 vunna erfarenheten kunde anses utredt, att fjällvistelsen på de barn, för hvilka den afsetts, värligen utöfvade det gagnerika inflytande, som man hoppats. Det gälde nu att på ett mera stadigvarande sätt realisera planen. De tre somrarnes erfarenhet gaf nämligen å andra sidan vid handen, att målet endast ofullständigt nåddes i de lokaler, som hittills stått till buds, och hvilka utgjordes af hyrda bondgårdar. Den ena af dessa — koloniens ursprungliga lokal, och den, hvilken sommaren 1898 tjänat till bostad åt de 17 flickorna — hade visserligen att bjuda på en hög och luftig vind, som inreddes till sofram, och där luften under natten höll sig ganska frisk. Däremot befanns matrummet i denna byggnad alldelers otillräckligt. Och de båda rum, som i en närbelägen gård förhyrts till bostad åt gossarna, voro låga i taket och därför kvafva. Alt efter som man sträfvade att öka kolonibarnens antal, framstod därför alt klarare behovet af egen lokal för kolonien. Men skulle sådan kunna erhållas, var det ju nödvändigt att insamla medel i vida större skala, än hittills skett, och att, genom bildande af en stadigvarande förening, för framtiden trygga koloniens tillvaro.

För detta ändamål infördes i mars 1899 i Stockholms dagliga tidningar ett af h. k. h. härtiginnan af Västergötland och ett antal andra för saken intresserade personer undertecknadt upprop till bildande af en fjällkoloniförening och insamlande af medel till

ändamålet. I detta upprop föreslogs, att den, som ville ingå i föreningen som *stiftande ledamot* skulle erlägga en afgift af minst 300 kr. De genom dessa bidrag inflytande medel skulle användas till anskaffande af jordområde, byggnad och inventarier. Möjligen överskjutande medel skulle afsättas till en fond, hvaraf endast räntan finge användas till årsbehofven. Öfriga, som ville inträda i föreningen, skulle erlägga antingen afgift såsom *ständig ledamot* med minst 30 kronor en gång för alla eller ock *årsafgift* med minst 3 kronor.

Resultatet häraf blef synnerligen glädjande. Den i uppropet framstälda planen omfattades med sådant intresse, att till den utsatta dagen å listorna tecknats:

af 17 stiftande ledamöter	kr. 5,900: —
» 123 ständiga »	» 4,525: —
» 60 årsbetalande »	» 211: —
samt tillfälliga bidrag	» 1,566: 50

eller tillhopa kr. 12,202: 50

De, som sålunda å listorna antecknat sig såsom medlemmar, kallades till sammanträde den 20 april 1899. Vid detta sammanträde konstituerade sig föreningen, här längre fram införda stadgar antogos, hvarjämte till *styrelsemedlemmar* utsågos folkskoleinspektören, doktor C. G. Bergman ordförande, kapten J. Lagercrantz, vice ordförande, vice häradshöfdingen, grefve Bengt Oxenstierna, sekreterare och kassaförvaltare, fru Julie Blomqvist, f. Biörck, och med. doktor Anselm Werner med friherrinnan Ulla Celsing, f. Strömfelt, och med lic. Alma Sundqvist som suppleanter.

Till *revisoror* valdes generalkonsul Otto Heilborn och fru Ika Peyron med fabrikör P. A. Sjögren och fru Augusta Östergren till suppleanter.

Liksom församlingarnes föreningar för skollofskolonier, skulle fjällkoloniföreningen sortera under koloniernas centralstyrelse. Till ledamöter i denna utsågos å konstituerande sammanträdet fru Blomqvist och grefve Oxenstierna.

Till *hedersledamöter* i föreningen har styrelsen kallat deras kongl. högheter härtigen och härtiginnan af Västergötland samt hans kongl. höghet härtigen af Nerike, hvilka såväl ekonomiskt som genom i öfrigt visadt intresse uppmunrat föreningen.

Föreningens fastighet.

Styrelsens första omsorg blef nu anskaffande af det efterlängtade egna hemmet för kolonien. Den billigaste tomten härför hade visserligen varit någon skogsbacke, som helt visst kunnat förvärfvas för en ringa pänning. Men styrelsen fann det alldeles nödvändigt att för kolonien inköpa en hel hemmanslott, hvars arrendator kunde icke blott under de långa vintrarne tillse byggnaden och dess inventarier utan jämvälv i kontraktet åtaga sig att under somrarne förse kolonien med mjölk och ved samt utföra de arbeten i öfrigt, hvaraf kolonien är i behof. Först på detta sätt blefve kolonien oberoende af de tillfälliga växlingarna i tillgången af berörda förnödenheter.

Det sålunda fattade beslutet sattes så hastigt i värket, att kolonien redan sommaren 1900 kan få bo

under eget tak. Den 27 sistlidne juni inköpte nämligen styrelsen $\frac{1}{24}$ mantal Vallan n:o 1 i Åre socken för en kostnad af 3,500 kronor, hvaraf 500 kontant och 3,000 vid tillträdet, den 15 juni 1900. I köpet ingick jämvälv ett parti hugget och framkördt virke till ett värde af 400 kronor. Å detta köp erhöll föreningen lagfart den 4 september 1899.

Egendomen är belägen omkring 1 kilometer från Ånns järnvägstation. Arealen uppgår till 109,298 hektar, därav 5,269 hektar odlad och odlingsbar jord samt 104,029 hektar skogsmark. Den förstnämnda lämpar sig, liksom all odlad jord i trakten, endast för odling af foderväxter. Å den senare tillkommer avvärkningsrätten, utom beträffande husbehovvet, ett sågvärksbolag ända till år 1922.

Egendomen är från och med tillträdesdagen upplåten på arrende för 100 kr. om året. En stugubyggnad för arrendatorn samt en ladugårdsbyggnad med loge utgöra de till hemmanethörande åbyggnader.

Arrendatorn är skyldig lämna kolonien 15 liter mjölk om dagen till ett pris af 10 öre pr liter under hela sommarkampanjen samt skall dessutom för koloniens räkning utan särskild ersättning vårda de kor, som kolonien kan finna skäligt anskaffa.

Arrendatorn skall äfven mot viss ersättning hugga behöflig ved och utföra andra för kolonien nödiga arbeten.

Kolonihemmet Fjällåsen.

Med byggmästaren C. Carlsson från Östersund är kontrakt afslutadt om uppförande å fastigheten af en kolonibyggnad för 40 barn. Denna byggnad, som redan i november 1899 var under tak, är belägen å en hög, torr plats med fritt, afskiltt läge och utgöres af ett tvåvånings trähus under plåttak. Det innehåller 3 sofsalar, 3 mindre rum för barnens vårdarinnor, matsal, kök, jungfrukammare, badrum och isoleringsrum jämte nödiga utrymmen. Rummens läge framgår af bifogade planritningar. För denna byggnad jämte nödiga uthus skall föreningen betala 10,248 kronor, hvarjämte entreprenören äger använda ofvanberörda å ägdomen befintliga virke.

Bygget är intill den 1 juli 1900 i brandförsäkringsaktiebolaget Norrland försäkradt för 10,000 kronor.

Enligt kontrakt skall byggnaden jämte uthus vara fullt färdig den 1 nästkommande juni.

Bland öfriga arbeten, som ännu återstår, må nämnas anskaffande af en god och ändamålsenlig källare, uppgrävande af en ny brunn, så framt den nuvarande icke genom rengörning kan komma att lämna godt och rent vatten, oljedräckning af golfven samt utförande af en mindre reparation å ladugårdsbyggnaden. För fyllande af gårdens behof af vinterfoder åt kreaturen erfordras vidare nyodling af den jord, som närmast omgif-

ver den förut odlade jorden, och som särdeles väl lämpar sig för uppodling. Dylik uppodling skall enligt arrendekontraktet af arrendatorn utföras mot ersättning.

Den viktigaste och på samma gång mest kostsamma omsorgen blifver dock inredningen af den nya byggnaden och densammas förseende med möbler och husgeråd för det ökade barnantalet så snart, att 1900 års koloni kan få inflytta dit.

1899 års koloni.

Ehuru kolonien ännu sistlidet år måste nøja sig med de gamla i jämförelse med det nu snart färdiga egna hemmet föga tillfredsställande lokalerna, kunde dock, genom någon tillökning i dessa, plats beredas för 30 barn, nämligen 13 gossar och 17 flickor med en ålder af 7—15 år.

Om det hygieniska resultatet af årets koloni affer gifver hemmets läkare följande rapport:

Resultatet af fjällkoloniens vistelse vid Ånn sistlidne sommar har blott ytterligare bekräftat det gynnsamma inflytande densamma utöfvat på barnens helsa och utveckling; särskilt märkes i regel en otvetydig förbättring af de med bröståkommor behäftade barnen.

12 okt. 1899.

A. Werner
leg. länk.

Kolonihemmet Fjällåsen.

Med byggmästaren C. Carlsson från Östersund är kontrakt afslutadt om uppförande å fastigheten af en kolonibyggnad för 40 barn. Denna byggnad, som redan i november 1899 var under tak, är belägen å en hög, torr plats med fritt, afskildt läge och utgöres af ett tvåvånings trähus under plåttak. Det innehåller 3 sofsalar, 3 mindre rum för barnens vårdarinnor, matsal, kök, jungfrukammare, badrum och isoleringsrum jämte nödiga utrymmen. Rummens läge framgår af bifogade planritningar. För denna byggnad jämte nödiga uthus skall föreningen betala 10,248 kronor, hvarjämte entreprenören äger använda ofvanberörda å ägdomen befintliga virke.

Bygget är intill den 1 juli 1900 i brandförsäkringsaktiebolaget Norrland försäkradt för 10,000 kronor.

Enligt kontrakt skall byggnaden jämte uthus vara fullt färdig den 1 nästkommande juni.

Bland öfriga arbeten, som ännu återstår, må nämnas anskaffande af en god och ändamålsenlig källare, uppgrävande af en ny brunn, så fram den nuvarande icke genom rengörning kan komma att lämna godt och rent vatten, oljedränkning af golfven samt utförande af en mindre reparation å ladugårdsbyggnaden. För fyllande af gårdens behof af vinterfoder åt kreaturen erfordras vidare nyodling af den jord, som närmast omgif-

ver den förut odlade jorden, och som särdeles väl lämpar sig för uppodling. Dylik uppodling skall enligt arrendekontraktet af arrendatorn utföras mot ersättning.

Den viktigaste och på samma gång mest kostsamma omsorgen blifver dock inredningen af den nya byggnaden och densammas förseende med möbler och husgeråd för det ökade barnantalet så snart, att 1900 års koloni kan få inflytta dit.

1899 års koloni.

Ehuru kolonien ännu sistlidet år måste nøja sig med de gamla i jämförelse med det nu snart färdiga egna hemmet föga tillfredsställande lokalerna, kunde dock, genom någon tillökning i dessa, plats beredas för 30 barn, nämligen 13 gossar och 17 flickor med en ålder af 7—15 år.

Om det hygieniska resultatet af årets koloni a gifver hemmets läkare följande rapport:

Resultatet af fjällkoloniens vistelse vid Ånn sistlidne sommar har blott ytterligare bekräftat det gynnsamma inflytande densamma utöfvat på barnens helsa och utveckling; särskilt märkes i regel en otvetydig förbättring af de med bröståkommor behäftade barnen.

12 okt. 1899.

*A. Werner
leg. lärk.*

Utgifterna för 1899 års koloni voro:	
Järnvägsbiljetter till Ånn och åter	kr. 521: 28
Hyra för lokaler, ved	» 300: —
Jungfruns lön	» 30: —
Matvaror	» 734: 92
	Kronor 1,586: 20

Fördelad på 30 barn, visar nämnda totalsumma en medelkostnad per barn af kr. 52: 87. Frånräknas resekostnaden, utgör kostnaden för hvarje barns vistelse vid kolonien kr. 35: 50, hvilken summa, fördelad på en här af kolonivistelsens 64 dagar, ger en kostnad per dag och barn af 55,5 öre.

För resan till och från kolonien, hvilken resa skedde i en tredje klassens bogievagn, beviljade Kongl. Maj:t äfven detta år prisnedsättning såsom för trupp. Ehuru för hvardera resan efter denna beräkningsgrund för hvart och ett af de 10 barn, som fylt 12 år, samt för koloniens 3 vårdarinnor och jungfrun betalades endast kr. 10: 86 och för hvart och ett af de 20 yngre barnen kr. 5: 43 — pris, som i förhållande till den långa vägen kunna synas billiga — uppgick dock resekostnaden i det hela, som nämndt, till den för koloniens tillgångar betydliga summan af kr. 521: 28. Jämförtes denna summa med den till kr. 1,064: 92 uppgående kostnaden för koloniens underhåll med bostad, ved, mat etc. under hela två månader, finner man nämligen att resekostnaden utgör i det närmaste hälften af sist-nämnda summa eller en tredjedel af hela årskostnaden, hvilket betyder, att, när någon af den välgörande allmänheten gifvit tre kronor till kolonien, har därav en användts till järnvägsbiljett. Som detta för föreningen måste känna ytterst betungande, har styrelsen för afsikt

att äfven detta år på det enträgnaste till Kongl. Maj:t framställa sin underdåliga anhållan om *fria* resor, och hyser styrelsen den förhopningen att Kongl. Maj:t i näder skall på detta för statsvärvet föga kännbara sätt understödja föreningens för det allmänna gagnerika värksamhet.

Bland gåfvor, som under årets lopp kommo kolonien till del, och för hvilka längre ned meddelas fullständig redogörelse, vill styrelsen här särskilt framhålla ett af »Linæaniterorden» öfverlämmadt belopp af 750 kronor »till underhåll af 10 barn vid årets koloni».

Årets inkomster och utgifter äfven som tillgångar och skulder vid årsskiftet framgå af följande, af kassaförvaltaren afgifna tablå:

Inkomster.

Behållning af soaré i Ånn sommaren 1898, jämte ränta tillförd byggnadsfonden	kr. 51: 10
Behållning i öfritt från föregående år	» 677: 85
Stiftande ledamöters afgifter	» 5,900: —
Ständiga d:o d:o	» 4,775: —
Årsafgifter	» 214: —
Tillfälliga gåfvor	« 2,921: 73
Föräldrars afgifter för barn, som medföljt kolonien	» 30: —
Räntor	» 301: 27
	Kronor 14,870: 95

Utgifter.

Årets kolonis underhållskostnad	kr.	1,586: 20
Divärse omkostnader	»	208: 01
<i>Kapitalkonto:</i> Behållning	»	13,076: 74
	Kronor	14,870: 95

Tillgångar.

Fastigheten, $\frac{1}{24}$ mtl Vallan	kr.	3,126: —
Kolonibyggnaden Fjällåsen	»	6,625: —
Inventarier ¹⁾	»	307: 13
I banker innehållande	»	6,000: —
Kassabehållning	»	18: 61
	Kronor	16,076: 74

Skulder.

Köpeskillingsrevärs å fastigheten	kr.	3,000: —
<i>Saldo:</i> tillgångar utöfver skuldrerna	»	13,076: 74
	Kronor	16,076: 74

Som af denna redogörelse framgår, fanns till år 1900 en kontant behållning af drygt 6,000 kronor. Till färdigbyggande af det nya hemmet erfordrades emellertid vid årsskiftet ytterligare 4,000 kronor och till gällande af den ogladna delen af köpeskillingen 3,000 kronor. Vidare torde kostnaden för inventarierna till den för 40 barn jämte 3 vårdarinnor och tjänare

¹⁾ Till föreningen hafva öfverlämnats de från föregående somrar kvarvarande inventarier, hvilkas värde dock ej upptagits i föreningens räkenskaper.

afsedda byggnaden uppgå till omkring 2,000 kronor, hvarjämte till årets kolonibehof måste i anseende till ökade lefnadskostnader finnas i beredskap ytterligare 2,000 kronor. Det tillhör nästa årsberättelse att lämna redogörelse för det storslagna sätt, på hvilket Stockholms gifmilda allmänhet genom det intresse, hvarmed den omfattade den af för koloniens framtid intresserade damer under innevarande månad anordnade tombolan, satt styrelsen i tillfälle att kunna möta dessa utgifter. För det ekonomiska resultatet af sagda tombola är redogörelse lämnad i tidningarna.

Stockholm i februari 1900.

C. G. Bergman,
Ordförande.

Jacques Lagercrantz,
v. Ordförande.

Bengt Oxenstierna,
Sekreterare o. kassaförvaltare.

Julie Blomqvist,
f. Biörck.

A. Werner,
Med. d:r.

Revisionsberättelse.

Undertecknade, utsedde vid konstituerande sammanträde den 20 April 1899 med Stockholms Fjällkoloniförening till revisorer för år 1899 af föreningens räkenskaper och styrelsens förvaltning, få efter verkställdt uppdrag deröfver afgifva följande berättelse:

Räkenskaperna äro med omsorg och noggrannhet förda samt vederbörligen verifierade.

Beträffande föreningens inkomster och utgifter under året samt ställningen vid årsskiftet bedja revisorerna få hänvisa till de i styrelsens berättelse härom intagna uppgifter, hvars riktighet i alla delar revisorerna bestyrka.

Då styrelsen i sin berättelse i öfrigt lämnat en synnerligen sakrik och utförlig redogörelse för föreningens verksamhet under det gångna året, hafva revisorerna härom intet att tillägga, men vilja ej underlåta att som sin mening uttala, att inköpet af $1\frac{1}{24}$ mantal Vallan samt uppförandet af kolonibyggnaden Fjällåsen för föreningens syfte och vidare utveckling är af stor betydelse.

Då styrelsen och kassaförvaltaren på ett synnerligen förtjäntfullt sätt handhaft föreningens angelägenheter, tillstyrka revisorerna full och tacksam ansvarsfrihet för det förflutna året.

Stockholm den 19 Mars 1900.

Ika Peyron.

Otto Heilborn.

STADGAR

för

Stockholms fjällkoloniförening.

1.

Stockholms fjällkoloniförening har till uppgift att för sådana fattiga, förträdesvis folkskolan tillhörande barn, som hafva klent, ehuru ej af tuberkulos angripet bröst, anordna skollofskolonier i fjälltrakt samt värka för att barnen under sin vistelse vid kolonien komma under inflytelse af ordning och gudsfruktan.

2.

Ledamot af föreningen är den, som erlägger en årsafgift af minst 3 kronor.

Ständig ledamot är den, som på en gång erlägger minst 30 kronor.

Stiftande ledamot är den, som för en gång erlägger minst 300 kronor.

3.

De stiftande ledamöternas afgifter skola användas antingen till inköp eller förbättrande af fastighet och inventarier eller ock afsättas till en särskild fond, hvaraf endast räntan får disponeras för årsbehof.

4.

Föreningen sammanträder årligen på kallelse af styrelsen före mars månads utgång, vid hvilket sammanträde följande ärenden skola förekomma:

- 1) föredragning af styrelsens och revisorernas berättelser för nästlidet kalenderår;
- 2) fråga om ansvarsfrihet för styrelsen;
- 3) val af styrelseledamöter och suppleanter;
- 4) val af två revisorer och två revisorssuppleanter;
- 5) val för två år af en ledamot i skollofskoloniernas centralstyrelse; första gången väljas två ledamöter, den ene af dessa dock endast för ett år;
- 6) behandling af förslag, väckt af ledamot i föreningen.

5.

1) Föreningens angelägenheter handhafvas af en styrelse af fem ledamöter med två suppleanter, valda för två år; dock utses, första gången detta val sker, två af styrelseledamöterna samt en suppleant endast för ett år.

2) Turvis afgå hvartannat år två och hvartannat år tre ledamöter ur styrelsen.

3) Afgående styrelseledamot kan omvälvjas.

4) Styrelsen äger inom sig utse ordförande, vice ordförande, skattmästare och sekreterare.

5) För besluts fattande inom styrelsen fordras närvaro af tre ledamöter.

6.

Räkenskaperna skola tillhandahållas revisorerna före den 15 februari, och skola revisorerna aflämna sin berättelse till styrelsen före nämnda månads utgång.

7.

Årsberättelse och revisionsberättelse från föregående året böra inlämnas till centralstyrelsen för Stockholms skollofskolonier före slutet af mars månad.

Förteckning af ledamöter

i

Stockholms fjällkoloniförening

jämte redovisning för af dem erlagda afgifter.

I. Hedersledamöter.

H. k. h. härtigen af Vestergötland.
H. k. h. härtiginnan af Vestergötland.
H. k. h. härtigen af Nerike.

II. Stiftande ledamöter.

(En gång för alla erlagd afgift.)

	Kronor
Bernström, John, direktör	300
Boman, Emil, skeppsklarerare	300
Cervin, Alice, fru	1,000
Cervin, Carl, bankir	300
Heckscher, Ed., barksdirektör	300
Heijkenskjöld, W., kapten	400
Hirsch, Oscar, ingenör	300
Nachmannsson, E., fru	300
Norlund, Lotten, fru	300
Rettig, Hjalmar, v. häradshöfding	300
Sager, Edvard, hofstallmästare	1,000 kr. därav bland
	gåfvemedel redovi-
Sager, Ida, friherinna	sas 400 och här . . .
Wallenberg, Anna, f. von Sydow, fru	600
	300
Transport	4,400

	Transport	4,400
Wallenberg, Alice O., fru		300
Wallenberg, Knut, bankdirektör		300
Weber, C. A., bankir		300
Wikström, Hulda, fröken		300
Wikström, Mathilda, fru		300
	Summa Kr.	5,900

III. Ständiga ledamöter.

(En gång för alla erlagd afgift.)

	Kronor
Ameln, Karl, grosshandlare	30
Althainz, F. G., direktör	30
Almgren, Oscar, grosshandlare	30
Aminoff, Eugenie, fru	30
Beck-Fries, Anna, friherrinna	30
Bengtson, Carl, grosshandlare	30
Bergenstråle, Edvard, kammarherre	50
Bergman, C. G., folkskoleinspektör	30
Blomqvist, Axel, skollärare	30
Blomqvist, Julie, f. Biörck, skollärarinna	30
Bonde, Sofie, friherrinna	50
Boström, F. A., landshöfding	30
Boström, Lina, statsrådinna	30
Brinck, Thilda, fröken	30
Broms, G. E., grosshandlare	100
Burman, Axel, bankir	30
Bünsow, Wilhelm, direktör	100
Bünsow, Robert, konsul	100
Bång, I. A., brukspatron	30
Bäckström, John, grosshandlare	30
Cavalli-Holmgren, A. F., grosshandlare	30
Cederström, R., friherre	30
	Transport
	910

	Transport	910
Celsing, Gustaf, öfverkammarherre		30
Celsing, Ulla, f. Strömfelt, friherrinna		30
Cervin, Hulda, fru		30
Collijn, Jenny, enkefru		50
Curman, Calla, fru		30
Danelius, B. A., grosshandlare		100
Du Rietz, G. A., grosshandlare		30
Elliot, Magnus, direktör		30
Engellau, John, grosshandlare		30
Erdman, Agnes, fru		30
Erdman, Edv., statsgeolog		30
v. Essen, Emmy, f. Dickson, friherrinna		30
Falkenberg, Louise, friherrinna		30
Falkman, Carl, grosshandlare		50
Faxe, Isabella, fru		30
Francke, J. E., grosshandlare		30
Francke, Otto, grosshandlare		50
Frestadius, Otto, direktör		30
Friedländer, Herman, grosshandlare		30
Geber, Ph. & M., bankirer		100
Guillemot, Adéle, fru		30
Hamberg, N. S., professor		100
Hamilton, Lotten, f. Beck-Fries, grefvinna		30
Hammarqvist, P. E., husägare		30
v. Hallwyl, W., grefvinna		50
Hedenblad, P. H., kamrerare		30
Heilborn, Otto, generalkonsul		50
Hjort, C., direktör		30
Holm, G. B., v. häradshöfding		30
Höglund, Anton, konsul		30
Höglund, Otto, fil. d:r, grosshandlare		30
Kempe, Henriette, fru		50
af Klintberg, Ferdinand, revisor		30
	Transport	2,230

	Transport 2,230
Lagercrantz, J., regementsintendent	50
Lamm, Carl Robert, direktör	30
Langenskiöld, Alba, fru	30
Larson, Adler, grosshandlare	30
de Laval, Elisabet, fru	30
Leyonmarck, J. L., registrator	30
Liberg, L. L., grosshandlare	50
Lindberg, Adèle, fru	30
Lundgren, August	30
Matthiesen, G. Way, civilingeniör	30
Montan, E. V., professor	30
Murray, Axel, apotekare	30
Nachmansson, Abr., grosshandlare	30
Nachmansson, H., grosshandlare	30
Nordenfeldt, G., hoffröken	30
Nordenson, Erik, med. d:r	30
Norstedt & Söner, aktiebolag	50
Norström, Claes G., civilingeniör	100
d'Otrante, Térèse, hertiginna	30
Palme, J. H., bankdirektör	30
Planthaber, J. H., f. d. grosshandlare	50
Poppius, E. G., v. häradshöfding	30
Posse, I., friherrinna	30
Ramstedt, J. O., expeditionschef	30
Rappe, Thorborg, friherrinna	30
Hierta-Retzius, Anna, professorska	30
Reuterskiöld, Ch., grefvinna	30
v. Rosen, Maria, grefvinna	30
v. Rosen, Caroline, grefvinna	30
v. Rosen, Eleonore, grefvinna	35
Sachs, Josef, grosshandlare	30
Sager, Allan Edvard	30
Salin, B., professorska	30

Transport 3,375

	Transport 3,375
Salomon, S., tonsättare	30
Salomon, G., professor	30
Samson, Otto, direktör	30
Schumberg, Robert, konsul	30
Seipel, Hilda, fru	30
Settervall, Sofie, fröken	30
Sjögren, P. A., fabrikör	30
Slöör, F., kapten	30
Smitt, I. W., generalkonsul	30
Steinwall, Georg, källarmästare	30
Steinwall, Gustaf, källarmästare	30
Sterky, S.	40
Sterky, L.	30
v. Steyern, Louise, fru	30
v. Stockenström, Eva, öfverstinna	50
Sundborg, Sigrid, fröken	30
Svedberg, Ingeborg, fru	30
Tamm, Carl, direktör	30
Tamm, Gustaf, öfverståthållare	30
Tamm, Hugo, brukspatron	50
Thunberg, Torsten, med. kand.	30
Tillberg, Knut, v. häradshöfding	30
Valley, Nils, grosshandlare	30
Wachtmeister, Elisabet, grefvinna	30
Wachtmeister, F. C:son, grefve, generaldirektör	30
Wallenberg, Amalia, fru	50
Wallenberg, Marcus, v. häradshöfding	50
Wallenberg, Ruth, fröken	30
Wannberg, Axel, grosshandlare	30
Wennberg, August, disponent	30
Westerlund, F. E., med. d:r	30
Wiberg, Fr., f. d. handlande	50
Zethraeus, Coraly, fru	30

Transport 4,475

	Transport	4,475
Åkerhielm, Ebba, friherrinna	30	
Åkerström, B. A., bankdirektör	30	
Öhrström, E. A., jägmästare	30	
Östberg, G. T., fil. d:r	30	
Österlind, Emil, grosshandlare	30	
Tre personer, som ej önska sina namn utsatta	150	
Summa Kr.	4,775	

IV. Årsbetalande ledamöter.

(Utfäst årsavgift.)

	Kronor
Andersson, Alfrida, fröken	3
Bergström, E., fru	10
Bergman, Emelie, fru	3
Bildt, friherrinna	3
Björkbom, M., fröken	3
Broomé, Emilia, fru	3
Brusewitz, B., fru	3
Carlson, Georg, kansliråd	5
Dahlgren, Anna, fru	3
Degerman, Matilda, fröken	3
Dyrssen, E., statsrådinna	3
Ekman, Elisabet, fru	3
Ernberg, Jarl, hofrätsfiskal	3
Fallenius, Ellen, fru	3
Fröding, Karin, fröken	3
Hamilton, f. Levenhaupt, Ulla, grefvinna	3
Hamilton, f. Lilliestråle, Ulla, grefvinna	3
v. Hofsten, Ida, fru	3
Karadja, Mary, enkeprinsessa	3
af Klercher, Georg, f. d. amiral	5

Transport 71

	Transport	71
af Klercher, Julia, fru	3	
Lagercrantz, D., fru	3	
Lennman, Alice, fru	3	
Liberg, Agnes, fru	3	
Lilliehök, Augusta, fru	3	
Lilliehök, A., fru	3	
Lillencrantz, Louise, fröken	10	
Lillienstolpe, Emmy, fröken	3	
Lindberg, Emelie, fru	3	
Martin, Hilda, fru	3	
Myrberg, A. M., fil. d:r	3	
Oxenstierna, Bengt, grefve	3	
Oxenstierna, Louise, grefvinna	3	
Peyron, Ika, fru	3	
Printzkiöld, Ida, friherrinna	3	
Rappe, Anna, statsrådinna	3	
von Rothstein, Christine, fru	3	
Reuterskiöld, Adam, doktor	3	
Reuterskiöld, O.	3	
Roberg, Anna, fröken	3	
Ruus, Thorborg, lärarinna	3	
Rytzell, Anna, fröken	5	
Samson, Lisen, fröken	3	
Salomonson, A., fru	5	
Settergren, E., advokatfiskal	3	
Sinclair, A., grefvinna	10	
Sjöholm, Alfred, lärare	3	
Sundqvist, Alma, med. kand.	3	
Swalin, W., protokollssekreterare	3	
Tamm, Anna, fru	3	
Tamm, A., fru	3	
Tham, Hélène, fru	3	
Wallenberg, Annie, f. Adelskiöld, fru	3	
Transport	188	

	Transport	188
Wahlin, Clara, fru	3	
Warberg, J., majorska	5	
Wennerholm, Viktor, v. häradshöfding	3	
Werner, A., med. d:r	3	
Widberg, John, notarie	3	
Vikander, S. med. kand.	3	
Östberg, J. Ingeniör	3	
Östergren, A., fru	3	
Summa Kr.	214	

Redovisning

för

under år 1899 influtna gåfvomedel.

Fru Maria Andersson, f. Rundgren, kr. 5: —, Siri A—n 10: —, W. W. v. B. 15: —, fru R. Juel, f. Björkman 3: —, A. Becker 10: —, genom fröken Bolin 10: —, fröken Hedvig Björklund 40: —, genom doktor C. A. Thun 2: —, A. B. 0: 50, A. B. 20: —, öfverstelöjtnant Fredrik Cassel 25: —, fru Cleitz, Nancy 10: 63, justitierådinnan Carleson 10: —, A. P. C. 3: —, grefvinnan Anna Douglas 50: —, fru Maria Ekman 100: —, konsul Oscar Ekman 100: —, Christine Engelau 25: —, Ludvig Engelhardt 10: —, fröken Aina Friemann 5: —, Axel Georgii 25: —, fröken Gavuzzi

20: —, W. v. Hallwyl 100: —, fru Julie Hallström 15: —, fru Emelie Heijkenskiöld, f. Boy 30: —, Fr. Helle-day 10: —, friherrinnan Hochschild 15: —, Ingeborg och Hélène Holck 5: —, Anton Jochnich (?) 25: —, Frans Kempe 50: —, L. Klingspor 50: —, statsråd- innan R. v. Krusenstjerna 10: —, Caroline Lagergren 25: —, I. Lagerheim 10: —, K. L. 30: —, Linæani- terorden »till underhåll af 10 barn vid årets koloni» 750: —, fru Sofie Lovén 10: —, I. Lundström 5: —, G. W. M:r 50: —, A. P. 30: —, M. P. 30: —, fru Madelaine Petre 20: —, Fr. Pettersson 10: —, gref- vinnan A. Piper 25: —, A. Posse 15: —, Karin P. O: 50, E. Rosenblad 10: —, grefve Carl Louis v. Rosen 10: —, grefvinnan Jeanna v. Rosen 15: —, från Anna Sandströms skola 50: —, Ida och Edvard Sager 400: —, John Santesson (?) 25: —, A. Schröderheim 10: —, Constance Söderberg 10: —, Söderberg 10: —, fru Hélène Théel 5: —, I. T. 5: —, Teateramatörsällskapet, genom tandläkaren Carl Högberg, öfverlemt be- hållningen af en dramatisk soaré 400: —, assessor Å. Thomasson 5: —, häradshöfding M. Unger 25: —, godsägaren Wilhelm Walldén 25: —, luftgäster genom pastor Widman 17: 10, fru Olof Wijk 50: —, fru A. Wikström 5: —, onämnd 15: —, X. Y. Z. (resande) 10: —, tillhopa kronor 2,921: 73.

•••